

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Kraków dnia 4 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Wojciech Żukowski (del.)

Protokolant: starszy protokolant Marzena Stępkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 stycznia 2015 r. w Krakowie

sprawy z powództwa M. D.

przeciwko (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej w K.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. **powództwo oddala,**

II. **zasądza od powódki M. D. na rzecz strony pozwanej (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w K. kwotę 3617 (słownie: trzy tysiące sześćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 9 maja 2014 r. powódka M. D. wniosła przeciwko (...) w K. o pozbawienie wykonalności nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 11 lipca 2006 r., nakazującego J. D. aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 174016,15 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 18 kwietnia 2006 r. do dnia zapłaty, wraz z kosztami procesu, w części, tj. co do kwoty 106313,70 zł.

Na uzasadnienie żądania podała, że wskazany w żądaniu nakaz uprawomocnił się wobec J. D. – poręczyciela weksła gwarancyjnego złożonego przez wystawcę M. O.. Nakazowi temu została nadana klauzula wykonalności przeciwko następcom prawnym J. R. D. i M. D. (powódce). Klauzulę wykonalności nadano również na rzecz strony pozwanej w niniejszej sprawie, jako następcy prawnemu (...) sp. z o.o. w K..

Przedmiotowy nakaz zaskarżyli inni dłużnicy solidarni – K. J. M. J. (1) – którzy również byli poręczycielami weksła i wyrokami Sądu Okręgowego w Kielcach i Sądu Apelacyjnego w Krakowie powództwo w stosunku do nich zostały oddalone w całości. Powódka zarzuciła, że wspólne zarzuty stanowią:

- okoliczność, że z opinii biegłego sądowego w sprawie I C 2058/06 wynika, że roszczenie zasadne było jedynie co do kwoty 169986,41 zł.

- wyrokiem z dnia 30 października 2006 r. Sąd Rejonowy w Koszalinie uwzględnił żądanie w kwocie 168986,41 zł. dochodzone w sprawie I C 2058/06 w ramach obowiązku naprawienia szkody nałożonego na M. O. i K. J. kwotę 87810,43 zł. w ramach odszkodowania należnego od oskarżonych, z której to kwoty da się wyodrębnić dług wyłącznie K. J. do wysokości 20107,88 zł. i dług M. O. w kwocie 67702,45 zł.

- powódka, jako spadkobierca poręczyciela J. D. z kwoty 87810,43 zł ponosi odpowiedzialność jedynie co do kwoty 67702,45 zł. (dług wystawcy weksła M. O.).

W złożonej w dniu 13 października 2014 r. odpowiedzi na pozew pozwana (...) sp. z o.o. sp. k. w K. wniosła o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

Wskazała, że pozwana (...) przekształciła się w (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. Zarzuciła, że powódce nie przysługują zarzuty wspólne z innymi pozwanymi. W szczególności oddalenie powództwa w stosunku do M. J. (2) nastąpiło wskutek uznania, że nie jest ona poręczycielem wekslowym. Zarzuciła, że zawarte w wyroku karnym określenie wysokości stanowi ustalenie posiłkowe i nie wiąże sądu cywilnego, chyba że ustalenie tej wysokości wynika bezpośrednio z ustalenia przedmiotu przestępstwa i stanowi jeden z elementów stanu faktycznego, co w sprawie nie ma miejsca.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 11 lipca 2006 r. Sąd Okręgowy w Kielcach nakazał pozwanym K. O., M. J. (1), K. J., J. D. aby zapłacili solidarnie (...) sp. z o.o. w K. kwotę 174016,15 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 18 kwietnia 2006 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 5791 zł. tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 3615 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Nakazowi temu nadano klauzulę wykonalności przeciwko spadkobiercom J. M. D. i R. D. z ograniczeniem odpowiedzialności do stanu czynnego spadku. W oparciu o w/w tytuł wykonawczy jest prowadzone postępowanie egzekucyjne przeciwko M. D..

Pozwani M. J. (1) i K. J. złożyli zarzuty od nakazu zapłaty z dnia 11 lipca 2006 r. zarzucając, że:

- powód nie wykazał wysokości zobowiązań M. O.,
- nie zostali wezwani skutecznie do wykupienia weksla,
- M. J. (1) w deklaracji wekslowej jedynie wyraziła zgodę na zaciągnięcie zobowiązania wekslowego przez jej męża K. J..

Wyrokiem z dnia 4 października 2007 r. Sąd Okręgowy w Kielcach:

- uchylił nakaz zapłaty z dnia 11 lipca 2006 r. w stosunku do M. J. (1) i K. J.,
- zasądził od M. J. (1) na rzecz (...) sp. z o.o. w K. kwotę 67702,45 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 18 kwietnia 2006 r. oraz 385,12 zł. tytułem kosztów procesu, oddalając w stosunku do M. J. (1) powództwo w dalej idącym zakresie,
- oddalił powództwo w stosunku do K. J..

Wyrokiem z dnia 5 maja 2009 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 4 października 2007 r. w ten sposób, że oddalił w całości powództwo w stosunku do M. J. (1).

Dowód: - odpis nakazu, k. 18-19

- odpisy wezwań i zajęć egzekucyjnych, k. 20, 23-29
- odpisy wyroków, k. 46-61

Wyrokiem z dnia 30 października 2006 r. Sąd Rejonowy w Koszalinie uznał K. J. za winnego przestępstwa z art. 286 par. 1 k.k. w zw. z art. 284 par. 2 k.k. w zw. z art. 294 par. 1 k.k. i w zw. z art. 11 par. 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. a M. O. za winnego za winnego przestępstwa z art. 286 par. 1 k.k. w zw. z art. 284 par. 2 k.k. w zw. z art. 294 par. 1 k.k. i w zw. z art. 11 par. 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Na podstawie art. 72 pkt. 1 k.k. zobowiązał K. J. i M. O. do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem przez zapłatę na rzecz (...) sp. z o.o. w K. kwot:

- 73307,35 zł. przez K. J.,

- 11261,06 zł. przez M. O.,

- 181207,62 zł. solidarnie przez M. O. i K. J.,

zakreślając na wypełnienie tego obowiązku K. J. termin 2 lat, a M. O. termin 3 lat.

Dowód: - odpis wyroku, k. 30-45

Przy ustalaniu stanu faktycznego oparł się sąd na niekwestionowanych co do prawdziwości dokumentach publicznych zawartych w akta spraw sądowych, które stanowiły dowód na okoliczności urzędowo w dokumentach tych stwierdzone.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 840 par. 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;

3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaze, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Dłużnik solidarny, w stosunku do którego uprawomocniło się orzeczenie uwzględniające powództwo, może żądać umorzenia egzekucji prowadzonej z tego orzeczenia na tej podstawie, że następnie zostało prawomocnie oddalone powództwo wierzyciela w stosunku do innego dłużnika solidarnego na skutek uwzględnienia zarzutu wspólnego dłużnikom solidarnym (por. uchwałę składu siedmiu sędziów SN z dnia 26 sierpnia 1965 r. III CO 9/65, OSNC 1967/3, poz. 42).

Powódka w niniejszym postępowaniu wystąpiła z powództwem przewidzianym w powyższym przepisie, powołując się na okoliczność, iż w stosunku do innych niż powódka dłużników solidarnych tej samej wierzytelności zapadły orzeczenia oddalające powództwo uwzględniające zarzuty, które przysługiwałyby również powódce.

Wbrew twierdzeniom powódki zarzuty, których uwzględnienie skutkowało oddaleniem powództwa w stosunku do M. J. (1) i K. J. nie miały charakteru zarzutów wspólnych w rozumieniu art. 375 k.c. Okoliczność, że wyrokiem karnym nałożono na M. O. i K. J. obowiązek naprawienia szkody w kwotach niższych, aniżeli określone w kwestionowanym tytule wykonawczym nie może być powoływana przez powódkę na uzasadnienie pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności. Zgodnie bowiem z art. 415 § 6 k.p.k. jeżeli nałożony wyrokiem karnym obowiązek naprawienia szkody nie pokrywa całej szkody, pokrzywdzony może dochodzić dodatkowych roszczeń w postępowaniu cywilnym. Zatem rozstrzygnięcie w wyroku karnym o obowiązku naprawienia szkody przez M. O. i K. J. nie rozstrzyga o zakresie odpowiedzialności powódki jako następcy prawnego poręczyciela wekslowego za weksel wystawiony przez M. O..

Okoliczność, że w postępowaniu sygn. akt I C 2058/06 przed Sądem Okręgowym w Kielcach została sporządzona opinia, która określała niższy zakres zobowiązania pozwanych w tej sprawie nie stanowi zarzutu wspólnego powódki.

Ustalenia dowodowe sądu cywilnego nie są wiążące dla sądu cywilnego w innym postępowaniu, chociażby dotyczyło ono tego samego stosunku prawnego, lecz dotyczyło innego dłużnika solidarnego. W przypadku zobowiązania solidarnego wierzyciel może domagać się całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna (art. 366 § 1 k.c.). W wypadku gdy przeciwko różnym dłużnikom solidarnym toczą się niezależne postępowania, zarzuty o charakterze procesowym - a do takich należy zaliczyć zarzut nieudowodnienia roszczenia – są ściśle powiązane z osobą dłużnika, który zarzut taki odnosi. Nawet gdyby w jednym postępowaniu wierzyciel przeciwko jednemu z dłużników nie wykazał okoliczności rozstrzygających o istnieniu lub rozmiarze zobowiązania, to nic nie stoi na przeszkodzie aby okoliczności te zostały udowodnione w postępowaniu przeciwko innemu dłużnikowi solidarnemu. Taki stan rzeczy oznacza, że zarzutów polegających na kwestionowaniu w postępowaniu cywilnym okoliczności faktycznych nie można traktować jako zarzutów wspólnych w rozumieniu art. 375 § 1 k.c. a zatem dłużnik solidarny (w tym wypadku powódka w niniejszej sprawie) nie może na uzasadnienie powództwa o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, powoływać się na okoliczność, że w postępowaniu toczącym się w stosunku do współdłużników solidarnych po skutecznym złożeniu przezeń zarzutów sąd ustalił inną aniżeli żądana w pozwie wysokość zobowiązania.

Nie są również zarzutami wspólnymi podniesione przez M. J. (1) i K. J. w postępowaniu sygn. akt I C 2058/06 przed Sądem Okręgowym w Kielcach zarzuty braku skutecznego wezwania do wykupienia weksla i zarzut, że M. J. (1) wyraziła jedynie zgodę na zaciągnięcie zobowiązania wekslowego przez K. J.. Okoliczności te są bowiem ściśle powiązane z osobami, których dotyczą i nawet w wypadku uznania ich za wykazane nie wpływają w żaden sposób na zakres zobowiązania powódki.

Okoliczność, że można wyodrębnić dług K. J. i dług M. O. nie ma znaczenia dla zakresu odpowiedzialności powódki jako spadkobiercy poręczyciela wekslowego. Odpowiedzialność poręczyciela wekslowego ma bowiem charakter solidarny (art. 47 w zw. z art. 103 ustawy – prawo wekslowe), a zatem wierzyciel może domagać się całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna (art. 366 § 1 k.c.). Poza tym zobowiązanie poręczyciela wekslowego pozostaje ważne, chociażby zobowiązanie, za które poręczył, było nieważne z jakiegokolwiek przyczyny z wyjątkiem wady formalnej (art. 32 ust. 2 w zw. z art. 103 ustawy – prawo wekslowe). Ustalenia sądu karnego odnoszące się do wysokości szkód, jakie oskarżeni mieli wyrządzić, nie są wiążące dla sądu rozpoznającego sprawę cywilną dotyczącą odszkodowania za wyrządzone szkody.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzając, że okoliczności powołane przez powódkę nie stanowią zarzutów wspólnych, a zatem nie mogą być przez powódkę powołane na uzasadnienie żądania pozbawienia wykonalności, powództwo podlegało oddaleniu o czym orzeczono w pkt I sentencji na podstawie wyżej powołanych przepisów.

Na zasądzone w pkt II od przegrywającej proces powódki na rzecz wygrywającej strony pozwanej na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c. koszty postępowania złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika strony pozwanej i opłata skarbową od pełnomocnictwa.